

دستورالعمل اجرایی معاملات برخط

این دستورالعمل بر اساس بند ۲ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و به منظور ساماندهی زیرساخت الکترونیکی دریافت سفارش از مشتری، ثبت نزد کارگزاری و ارسال آن به صورت برخط (Online) به سامانه‌های معاملاتی و زیرساخت برخط گروهی، در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۶ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

ماده ۱: اصطلاحات و واژه‌هایی که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، آئین‌نامه معاملات در شرکت بورس اوراق بهادار تهران، دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران، دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران، دستورالعمل پذیرش کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران و دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی ایران تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته‌اند. واژه‌های دیگر دارای معانی زیر می‌باشند:

۱. **بورس:** منظور شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، بورس کالای ایران، بورس انرژی ایران یا هر شرکتی که با مجوز شورا تحت عنوان بورس تشکیل می‌شود، حسب مورد است.
۲. **کانون:** کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار است.
۳. **سفارش:** درخواست خرید یا فروش اوراق بهادار یا کالا است که توسط مشتری به کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر ارائه می‌شود.
۴. **زیرساخت برخط دریافت و ثبت سفارش:** زیرساخت الکترونیکی است که توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به منظور ایجاد امکان ثبت، ویرایش یا انصراف از سفارش نزد کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر، به صورت برخط در اختیار مشتری قرار می‌گیرد.
۵. **زیرساخت برخط ارسال سفارش بدون واسطه معامله‌گر:** زیرساخت الکترونیکی است که توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به منظور ایجاد امکان ارسال سفارش ثبت شده توسط مشتری به سامانه معاملاتی بورس به صورت خودکار و بدون واسطه، فراهم شده است.
۶. **زیرساخت برخط ارسال سفارش با واسطه معامله‌گر (زیرساخت برخط گروهی):** زیرساخت الکترونیکی است که توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به منظور ایجاد امکان ارسال سفارش‌های ثبت شده مشتریان توسط معامله‌گر مجاز، به سامانه معاملاتی بورس فراهم شده است.

۷. معاملات برخط: انجام معامله به روشی است که طی آن کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر درخواست‌های ثبت، ویرایش یا حذف سفارش مشتریان را از طریق زیرساخت بند ۴ دریافت و پس از اعمال کنترل‌های لازم از طریق زیرساخت بند ۵ به سامانه معاملاتی بورس ارسال نموده و نتیجه را از سامانه معاملاتی بورس دریافت می‌کند.

۸. مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی است که سفارش وی مطابق این دستورالعمل به سامانه معاملاتی بورس ارسال می‌شود.

۹. کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر: کارگزار یا کارگزار/ معامله‌گر دارای مجوز است که خدمات اخذ سفارش و انجام معاملات از طریق زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ این ماده را به مشتری یا معامله‌گر مجاز ارائه می‌نماید.

ماده ۲: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است تمهیدات لازم جهت اطمینان از رعایت کلیه مقررات مرتبط با ثبت و ارسال سفارش در بازار سرمایه و سایر مقررات، ضوابط معاملاتی و مصوبات و الزاماتی که توسط سازمان یا سایر مراجع ذیصلاح تعیین می‌شود را در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل فراهم نموده و اجرا کند.

ماده ۳: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر علاوه بر اخذ مجوز معاملات برخط از سازمان، مکلف است قبل از بهره‌برداری از هر یک از زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل، به ازای اتصال به سامانه معاملاتی هر بورس، تأییدیه فنی از سازمان دریافت نماید.

تبصره ۱: صدور تأییدیه مندرج در این ماده، رافع مسئولیت کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر در خصوص تأمین امنیت و قابلیت‌های فنی و عملیاتی زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل، و همچنین رعایت مقررات مربوط نیست.

تبصره ۲: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر باید در تمام زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل، امکانات مناسبی را جهت کنترل و نظارت مستمر بر حفظ شرایط مقرر در این دستورالعمل، حسب اعلام سازمان در اختیار وی قرار دهد.

تبصره ۳: استفاده از زیرساخت موضوع بند ۶ ماده یک این دستورالعمل توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به ازای هر ایستگاه معاملاتی برخط گروهی در چارچوب مصوب بورس منوط به اخذ مجوزهای لازم از بورس است.

ماده ۴: درخواست اخذ تأییدیه موضوع ماده ۳ این دستورالعمل باید کتباً توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر و به همراه مستندات مورد نیاز به سازمان ارائه شود. در صورت کامل بودن اطلاعات و مستندات، سازمان نظر خود را مبنی بر پذیرش یا رد درخواست

ارائه شده ظرف حداکثر ۲۰ روز کاری از تاریخ دریافت اطلاعات و مستندات به کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر متقاضی اعلام می‌نماید.

ماده ۵: سفارش‌های دریافت شده از طریق زیرساخت موضوع بند ۴ ماده یک این دستورالعمل، ممکن است بدون واسطه معامله‌گر یا با واسطه معامله‌گر، ثبت و ارسال شود. در صورتی که مشتری در حین ثبت سفارش، ارسال بدون واسطه معامله‌گر را انتخاب نماید، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است سفارش را با رعایت ترتیب زمانی دریافت و سایر مقررات، بلافاصله از طریق زیرساخت بند ۵ ماده یک این دستورالعمل به سامانه معاملاتی بورس ارسال نماید. چنانچه مشتری ارسال سفارش با واسطه معامله‌گر را انتخاب نموده باشد، سفارش دریافتی از مشتری تفاوتی با سفارش‌های کتبی حضوری نخواهد داشت و کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر باید با رعایت ترتیب زمانی دریافت سفارش و سایر مقررات، اقدام به ارسال سفارش به سامانه معاملاتی نماید.

ماده ۶: زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۶ ماده یک این دستورالعمل، باید مجهز به سیستم احراز هویت چند عاملی امن، مطابق شرایط اعلامی توسط سازمان باشند.

ماده ۷: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است تمام الزامات امنیتی را مطابق مقررات از جمله الزامات ابلاغ شده از سوی سازمان را در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل، رعایت و اجرا نماید.

ماده ۸: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر باید هرگونه تغییر در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل را قبل از بهره‌برداری، به سازمان اعلام و در چارچوب الزامات ابلاغی سازمان اقدام نماید.

ماده ۹: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است، فهرست تمام نسخه‌های عملیاتی زیرساخت بند ۴ ماده یک این دستورالعمل را که دارای تأییدیه از سازمان می‌باشند به همراه روش‌های دسترسی به آن‌ها، به محض بهره‌برداری در تارنمای رسمی خود اعلام نماید.

ماده ۱۰: ارائه سایر خدمات از طریق زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل، از قبیل معاملات الگوریتمی یا معاملات ابزارهای مالی جدید، منوط به رعایت الزاماتی است که حسب مورد از سوی سازمان ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۱: در صورت وقوع هرگونه تخلف از الزامات و تکالیف مربوط به زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل، مسئولیت انضباطی ناشی از انجام تخلف بر عهده کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر است؛ مگر این‌که کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر رعایت کلیه قوانین، مقررات و الزامات مربوطه و عدم انتساب آن به خود را اثبات نماید.

ماده ۱۲: در صورت وجود شواهد و قرائنی مبنی بر نقض قوانین و مقررات و یا ایجاد مخاطره در شفافیت و منصفانه بودن بازار، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر می‌تواند اقدامات پیشگیرانه‌ای از قبیل محدود کردن دسترسی مشتریان یا سفارش‌های آن‌ها به عمل آورد. اقدامات مربوطه به همراه شرح علت و جزئیات آن باید توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر، مستند و نگهداری شده و حداکثر ظرف یک روز کاری به سازمان و بورس ارائه گردد.

تبصره: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است حسب اعلام سازمان یا بورس، اقدامات پیشگیرانه موضوع این ماده را انجام دهد.

ماده ۱۳: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر در صورتی می‌تواند زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۵ ماده یک این دستورالعمل را در اختیار مشتری قرار دهد که مهارت لازم درخصوص استفاده از این زیرساخت‌ها و همچنین آشنایی وی با مقررات مربوط به معامله اوراق بهادار یا کالا را بررسی و احراز نماید.

تبصره ۱: نمایندگان حقیقی مشتریان حقوقی و نمایندگان قانونی مشتریان حقیقی زیر ۱۸ سال تمام شمسی، باید حائز شرایط موضوع این ماده باشند.

تبصره ۲: ضوابط اجرایی سنجش توانایی مشتری از حیث شرایط موضوع این ماده توسط کانون به اعضاء ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۴: استفاده از زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۵ ماده یک این دستورالعمل توسط مشتری، منوط به انعقاد قرارداد با کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر است. قرارداد مذکور باید در چارچوب مصوب کانون و دربردارنده الزامات ابلاغی سازمان باشد.

ماده ۱۵: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر برای مدیریت ارائه خدمات از طریق زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل، باید حداقل یک واحد مجزا در ساختار اداری خود تشکیل داده و نسبت به نظارت مستمر بر مخاطرات ویژه معاملات برخط و زیرساخت برخط گروهی و انجام اقدامات کنترلی و نظارتی لازم از جمله الزامات ابلاغی توسط سازمان و سایر مراجع ذیصلاح، اقدام نماید. حداقل شرایط تصدی واحد مزبور مطابق الزاماتی است که توسط سازمان ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۶: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر باید امکان اعمال محدودیت‌های اعلام شده از سوی سازمان به شرح موارد زیر را در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل فراهم نموده و حسب اعلام سازمان اعمال نماید:

۱. محدودیت در نوع سفارش

۲. محدودیت در زمان فعالیت

۳. محدودیت فعالیت بر روی نماد معاملاتی، جلسه معاملاتی، تابلو، صنعت، بازار یا عرضه خاص در هر یک از بورس‌ها
۴. محدودیت در حجم سفارش شامل بخش آشکار و پنهان
۵. محدودیت در قیمت سفارش
۶. محدودیت معاملاتی برای مشتری یا مشتریان خاص
۷. محدودیت در تعداد مشتریان هر کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر
۸. محدودیت در حجم و ارزش معاملات مشتریان
۹. محدودیت نوسان قیمت مجاز
۱۰. محدودیت درصد تفاوت قیمت سفارش با دامنه مظنه بازار
۱۱. محدودیت درصد تفاوت قیمت سفارش با قیمت آخرین معامله
۱۲. محدودیت تفاوت قیمت نسبت به معامله قبل برای سفارشات با حجم و ارزش پایین
۱۳. محدودیت حداقل یا حداکثر خرید
۱۴. محدودیت حداقل تغییر قیمت سفارش
۱۵. محدودیت در خرید یا فروش بودن سفارش
۱۶. محدودیت در نحوه اجرای سفارش
۱۷. محدودیت در اعتبار زمانی سفارش
۱۸. محدودیت در تعداد موقعیت‌های تعهدی باز در یک نماد
۱۹. محدودیت در تعداد موقعیت‌های تعهدی باز در تمامی نمادها
۲۰. محدودیت در مبلغ وجه تضمین اولیه به تفکیک هر مشتری
۲۱. محدودیت در مبلغ وجه تضمین اولیه به تفکیک هر نماد
۲۲. امکان اعمال تخفیف بین سررسید در محاسبه وجه تضمین اولیه
۲۳. محدودیت در اخذ موقعیت تعهدی فزاینده اعم از خرید و فروش
۲۴. محدودیت در حجم معاملات روزانه به تفکیک موقعیت خرید و فروش یا هر دو
۲۵. محدودیت فعالیت در گروه یا زیرگروه کالایی
۲۶. محدودیت فعالیت در بازارهای اصلی یا فرعی
۲۷. محدودیت فعالیت در تالار(کشاورزی،صنعتی و معدنی،قیر و فرآورده های نفتی، پتروشیمی، کشف پرمیوم و ...)
۲۸. محدودیت در ثبت سفارش(حداکثر و حداقل ثبت سفارش)

۲۹. محدودیت حجم ثبت سفارش در خصوص هر کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر
۳۰. محدودیت حجم ثبت سفارش در خصوص هر سهم از بازار
۳۱. امکان تعیین میزان پیش دریافت سفارش
۳۲. تعیین اعتبار زمانی سفارش فروش(عرضه)در معاملات مازاد عرضه(مچینگ)
۳۳. محدودیت در اجرای مهلت ثبت سفارش رینگ‌ها
۳۴. امکان تعیین محدودیت ثبت سفارش در خصوص اعلام سایر مراجع قانونی
۳۵. سایر محدودیت‌ها به تشخیص بورس‌ها و تأیید سازمان

تبصره ۱: در صورت اعلام محدودیت جدید علاوه بر موارد موضوع این ماده، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است طی مهلت تعیین شده توسط سازمان امکان اعمال محدودیت را در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل فراهم کند.

تبصره ۲: زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل باید به گونه‌ای باشد که محدودیت‌های وضع شده موضوع این دستورالعمل، در آن قابل تنظیم بوده و به‌صورت لحظه‌ای و برخط، قابلیت اعمال داشته باشد.

تبصره ۳: محدودیت‌های موضوع این ماده باید همزمان با اعمال، مطابق با روش‌های مندرج در قرارداد میان مشتری و کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر، به مشتریان اطلاع‌رسانی شود.

ماده ۱۷: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است در زمانی که الزامات مقرراتی ایجاب می‌کند، دسترسی مشتری برای حذف یا ویرایش سفارش‌های ثبت شده را مسدود نماید. کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر همچنین اختیار حذف سفارش‌های وارد شده توسط مشتری را در چارچوب قوانین و مقررات و به همراه نگهداری دلایل و مستندات مثبته دارد.

ماده ۱۸: سفارش‌های دریافت شده از مشتری در صورت عدم رعایت محدودیت‌های مقرراتی نباید توسط زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۵ ماده یک این دستورالعمل به سامانه معاملاتی بورس ارسال شود. در این خصوص باید بلافاصله پیامی مبنی بر عدم پذیرش سفارش و دلیل آن برای مشتری ارسال گردد.

ماده ۱۹: اعمال هرگونه محدودیت بر معاملات مشتری یا دسترسی وی به زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۵ ماده یک این دستورالعمل توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر باید مستند به قوانین و مقررات مرتبط باشد. در صورت اعمال این محدودیت‌ها، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مسئولیتی در قبال خسارات وارده نخواهد داشت. در صورت اعمال هرگونه محدودیت

موضوع این ماده، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف به اطلاع‌رسانی به مشتری مطابق با روش‌های مندرج در قرارداد میان مشتری و کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر است.

ماده ۲۰: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است کلیه سوابق سفارش‌ها و فعالیت‌های مشتری و همچنین تمامی وقایع و رخدادهای سیستمی اجزای زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل را مطابق با الزامات ابلاغی سازمان ثبت و نگهداری و حسب درخواست به سازمان یا بورس ارائه نماید.

تبصره: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است سوابق سفارش‌هایی را که به دلیل عدم رعایت محدودیت‌های مقرراتی یا محدودیت‌های وضع شده توسط خود، در زیرساخت‌های بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل پذیرفته نشده اند، ثبت و نگهداری نماید.

ماده ۲۱: در صورت نقض هریک از مفاد این دستورالعمل، مرجع رسیدگی می‌تواند علاوه بر مجازات‌های انضباطی یا نقدی مقرر در سایر مقررات، یک یا چند مورد از مجازات‌های زیر را نسبت به متخلف اعمال نماید:

۱. محدودیت در ثبت سفارش به تفکیک نوع سفارش (خرید یا فروش)
۲. محدودیت استفاده از زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل
۳. تعلیق مجوز انجام معاملات برخط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به مدت معین
۴. لغو مجوز انجام معاملات برخط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر

تبصره: در صورت صدور حکم به هریک از مجازات‌های مندرج در بندهای فوق، قبل از اجرای مجازات، حداکثر ده روز به کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر فرصت داده می‌شود تا درخصوص محدودیت‌های ایجاد شده نسبت به اطلاع‌رسانی به مشتریان استفاده کننده از زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۵ ماده یک این دستورالعمل به نحو مندرج در قرارداد فیما بین اقدام نماید. کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است به محض آغاز مدت مذکور نیز نسبت به اطلاع‌رسانی به مشتریان مطابق با قرارداد فیما بین مبادرت کند. در هر حال عدم اطلاع‌رسانی به مشتریان توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مانع از اجرای مجازات نخواهد بود.

ماده ۲۲: در صورت احراز عدم رعایت هریک از الزامات فنی و امنیتی ابلاغی سازمان در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل و عدم رفع آنها ظرف مهلت اعلامی، سازمان می‌تواند دسترسی کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به زیرساخت‌های مزبور را تا زمان تامین و رعایت الزامات، قطع یا محدود نماید.

ماده ۲۳ : کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر نمی‌تواند بابت ارایه خدمات موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل، وجهی علاوه بر کارمزدهای مصوب سازمان از مشتری دریافت نماید.

ماده ۲۴ : کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر باید رویه‌های معامله از طریق زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ و ۶ ماده یک این دستورالعمل، شرایط و مخاطرات مربوط به این نوع معاملات را از طریق تارنمای رسمی خود به اطلاع عموم رسانده و هرگونه تغییر در موارد فوق را بلافاصله اعلام نماید.

ماده ۲۵ : در صورتی که زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ یا ۵ ماده یک این دستورالعمل به هر دلیلی دچار اختلال گردد، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است به محض وقوع نسبت به اطلاع رسانی مقتضی به مشتری و اعلام راه‌های جایگزین ثبت و ارسال سفارش، براساس رویه‌های مندرج در قرارداد فیما بین مشتری و کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر اقدام نماید. این اقدامات نافی تکالیف کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر در جهت رفع اختلال نمی‌باشد.

تبصره: در صورت وقوع اختلال در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل، کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است موضوع را فوراً به سازمان و بورس اطلاع داده و دلایل آن را به صورت مستند و مکتوب حداکثر ظرف دو روز کاری ارسال نماید.

ماده ۲۶ : در صورت بروز اختلال یا قطع دسترسی به سامانه‌های معاملاتی، بورس مربوطه مکلف به اطلاع‌رسانی فوری به سازمان و همچنین اعضای خود جهت اعلام به مشتریان است.

تبصره: بورس باید مستندات مربوط به بروز حوادث موضوع این ماده را در سوابق خود نگهداری و حسب درخواست، به سازمان ارائه نماید.

ماده ۲۷ : کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است به محض اطلاع از آسیب‌پذیری در زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل، اشکالات موجود را در اسرع وقت رفع نموده و به سازمان و بورس گزارش نماید.

ماده ۲۸ : واگذاری تهیه، راه‌اندازی یا پشتیبانی زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر به دیگری مستلزم انعقاد قرارداد کتبی با رعایت الزامات ابلاغی سازمان و در چارچوب مصوب کانون است.

تبصره: واگذاری تهیه، راه‌اندازی یا پشتیبانی زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل به دیگری رافع مسئولیت‌های کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر نیست.

ماده ۲۹: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است خدمات پشتیبانی لازم برای زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴ و ۵ ماده یک این دستورالعمل را فراهم نموده و ضمن اعلام روش‌های استفاده از این خدمات در تارنمای رسمی خود، خدمات پشتیبانی مذکور را در دسترس مشتریان قرار دهد و حسب درخواست هر یک از مشتریان، نسبت به رفع فوری مشکلات احتمالی، اقدام نماید.

ماده ۳۰: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است مطابق قالب ابلاغی سازمان، فهرست اشخاص دارای مسئولیت به عنوان مدیر یا اشخاص دارای دسترسی به شرح زیر و تغییرات آن را فوراً به سازمان اعلام نماید:

- ۱- کلیه افرادی که به واسطه زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل به هر نحوی به اطلاعات محرمانه مشتریان از جمله سفارش‌ها، معاملات، دارایی‌ها و سوابق آن‌ها دسترسی دارند؛
- ۲- مدیر عامل و اعضای هیئت مدیره کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر و شخص دیگری که تهیه، راه‌اندازی و پشتیبانی زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل به وی برون سپاری شده باشد؛
- ۳- کلیه افراد مرتبط با راهبری، پشتیبانی یا نگهداری زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک و ماده ۲۰ این دستورالعمل که دارای حساب کاربری در حداقل یکی از موارد زیر باشند:
  - الف: تجهیزات شبکه‌ای، امنیتی و زیرساختی
  - ب: سیستم‌های عامل
  - ج: پایگاه‌های داده
  - د: بخش مدیریت یا گزارش‌گیری نرم‌افزاری

تبصره ۱: کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر مکلف است از کلیه کارکنان خود که مشمول این ماده می‌باشند، ضمن اخذ تعهد منع افشاء اطلاعات نسبت به اخذ تضامین کافی جهت جبران خسارات احتمالی ناشی از نقض تعهد اقدام نماید.

تبصره ۲: در صورتی که کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر تهیه، راه‌اندازی یا پشتیبانی زیرساخت‌های موضوع بندهای ۴، ۵ یا ۶ ماده یک این دستورالعمل را به شخص دیگری واگذار نموده باشد، مکلف است از وی ضمن اخذ تعهد منع افشاء اطلاعات نسبت به اخذ تضامین کافی جهت جبران خسارات احتمالی ناشی از نقض تعهد اقدام نماید.

ماده ۳۱: الزامات مقرر در مواد ۶، ۷، ۸، ۱۴، ۱۵، ۲۰، ۲۸ و ۳۰ این دستورالعمل، ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ آن توسط سازمان تدوین و ابلاغ می‌شود.

این دستورالعمل در ۳۱ ماده و ۱۶ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۰۶/۰۶ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید و سه ماه پس از تاریخ ابلاغ آن لازم الاجراست. با تصویب این دستورالعمل، دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مصوب ۱۳۸۹/۷/۳ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، دستورالعمل اجرایی معاملات برخط کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران مصوب ۱۳۹۲/۸/۱۳ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و دستورالعمل اجرایی سفارش‌های الکترونیکی اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مصوب ۱۳۸۳/۹/۱۴ هیئت مدیره سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران نسخ می‌شود.